

(Glas)tuinbouw

Scope op een duurzame sector in 2040

1

Analyse

De sector (glas)tuinbouw anno 2023

€ 9,8 mrd

De (glas)tuinbouw is een belangrijk onderdeel van de Nederlandse agrarische industrie. De sector levert **een toegevoegde waarde** van **EUR 9,8 mrd** en vertegenwoordigt een aandeel van **32%** in de agrifoodketen (2018).

114.000 FTE

Er zijn zo'n **114.000 FTE** werkzaam in de Nederlandse (glas)tuinbouw.

Uitdagingen

De sector heeft te maken met **uitdagingen** op het gebied van het terugbrengen **van CO2 emissies**, **reductie** gebruik chemische **gewasbescherming** en de **energietransitie**.

2

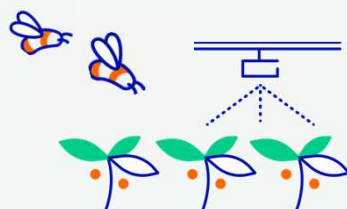
Analyse

De sector (glas)tuinbouw in 2040

Klimaat en energie

Reductie van CO2 is de belangrijkste opgave. De sector werkt toe naar een **klimaatneutrale (glas)tuinbouw** in 2040, door energiebesparing en eigen duurzame energieopwekking. En we verwachten dat aanscherpte regelgeving rondom **water** en **stikstof** ook relevante eisen zal stellen.

Gewasbescherming

Biologische bestrijding van ziekten en plagen als uitgangspunt. Chemische middelen alleen bij uitzondering.

Bewuste consument

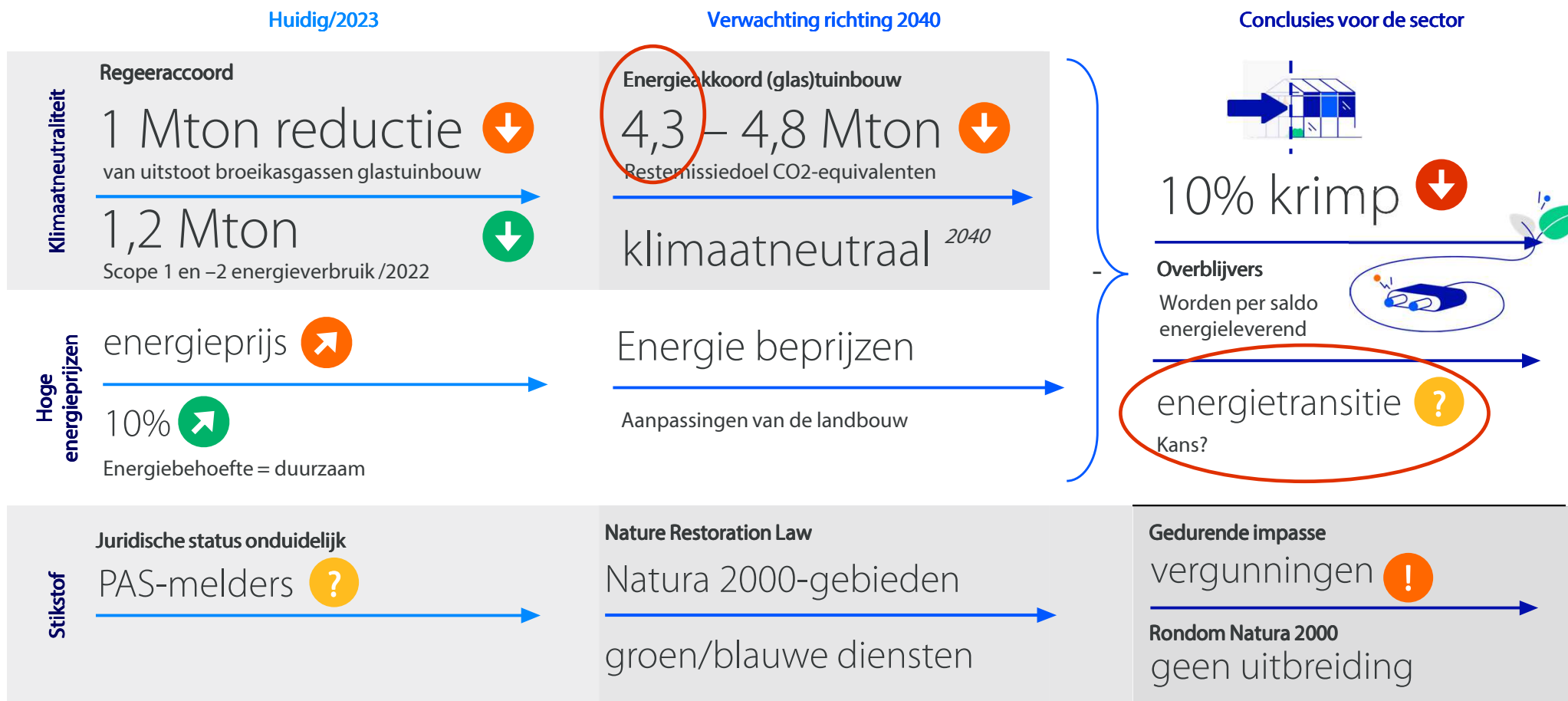
Er wordt een groeiende consumptie van **plantaardige eiwitten** verwacht en daarmee meer vraag naar voedsel vanuit de tuinbouw.

Arbeidsmarkt en concurrentiepositie

Afname areaal
bloembollen -20%
glasgroente -10%
snijbloemen -15%
pot- en perkplanten -10%

Concurrentiepositie blijft ± in stand door innovatie, ligging, logistiek netwerk en ketenorganisatie.

Klimaatneutraal door samenwerking en gebiedsgerichte aanpak

Klimaat & energie

Voorgenomen instrumenten Rabobank

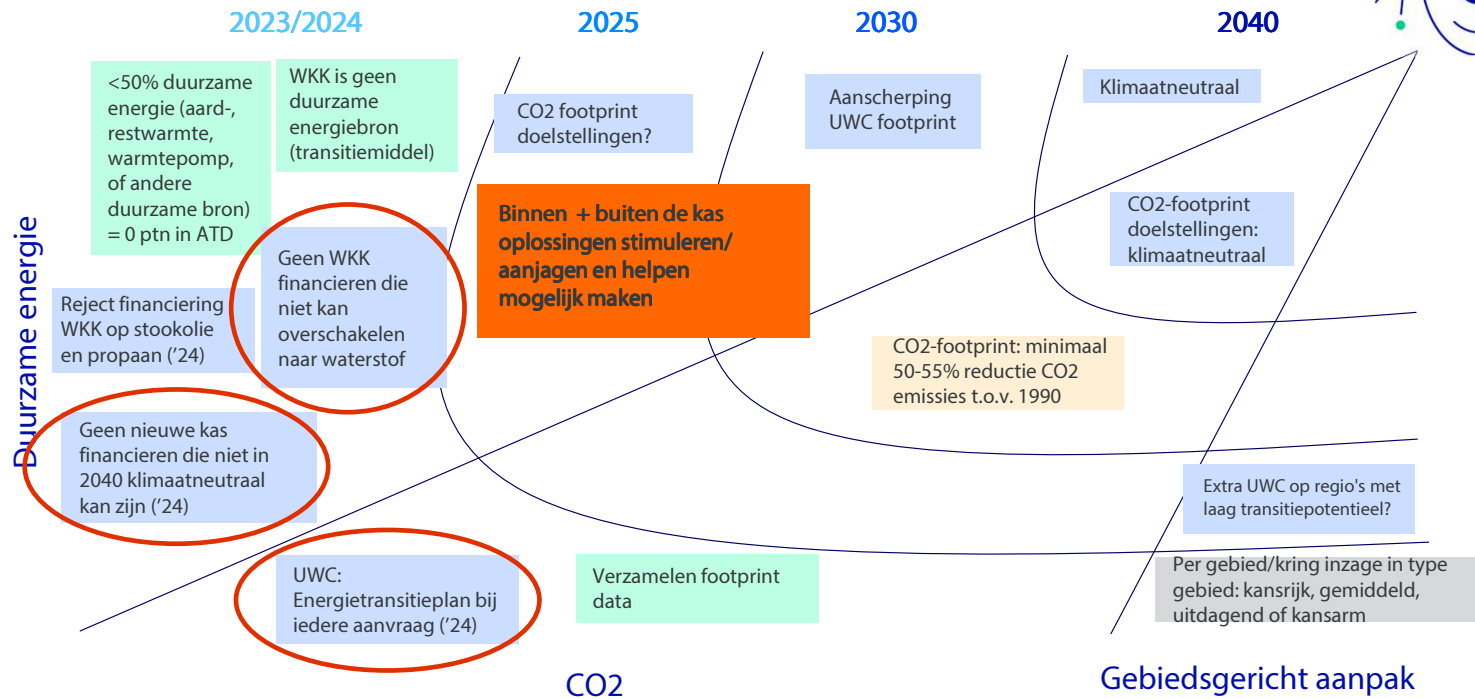
Doelportefeuille in 2040

Glastuinbouw

- ☐ Klimaatneutraal
- ☐ Emissiearm
- ☐ Financed emissions reductie doel van 1,1 Mton in 2030

Open Tuinbouw

- ☐ Materieel fossiel vrij
- ☐ Emissiearm

De energietransitie van de Tuinbouw is te splitsen in 2 delen

Rabobank wil klanten helpen hun transitie door te maken

Continue transitie

Binnen de kas

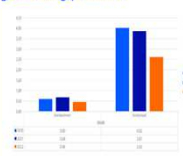
Footprint

Energietransitieplan

Financiële oplossingen

Pilot HES

Uitkomsten CO2 footprint per teelt per jaar
(kg CO2e/kg product)

Disclaimer: Deze berekeningen betreffen indicaties van de CO2 footprint van uw producten en zijn alleen geschikt voor intern gebruik. Er kunnen geen rechten worden ontleend aan de berekeningen en uitkomsten.

Rabobank

Menukaart glastuinbouw
energietransitie

Mei 2023

Verduurzaming in
de Glastuinbouw

Rabo Horti Energy Service

30 September 2024

MT GZ

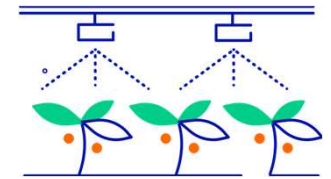
Buiten de kas

6 pilots

Samenwerking

Reductie (chemische) gewasbescherming: sommige teelten zullen verdwijnen

Huidig/2023

Verwachting richting 2040

Conclusies voor de sector

Terugdringen chemische gewasbeschermingsmiddelen

Overschrijdingen chronische blootstelling

40% ↓

Acute blootstelling

60% ↓

Achter op nationale doelstellingen

Europa

50% ↓

Verminderen gebruik van gewasbeschermingsmiddelen

Reductie gebruik gewasbeschermingsmiddelen

50% ↓

Uitgangspunt

minimaal chemisch
en biologische teeltmethoden en IPM als standaard.

extensief bouwplan

CtgB versterkt capaciteit

biologische gewasbescherming

Criterium toelating

milieulast

verschillende rassen + teelten verdwijnen ↓

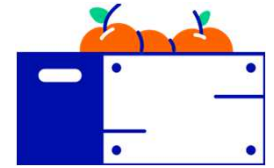
Grootste impact

- lelieteelt
- enkele fruitrassen
- verschillende snijbloemencultivars

nieuwe weerbare gewassen ↗

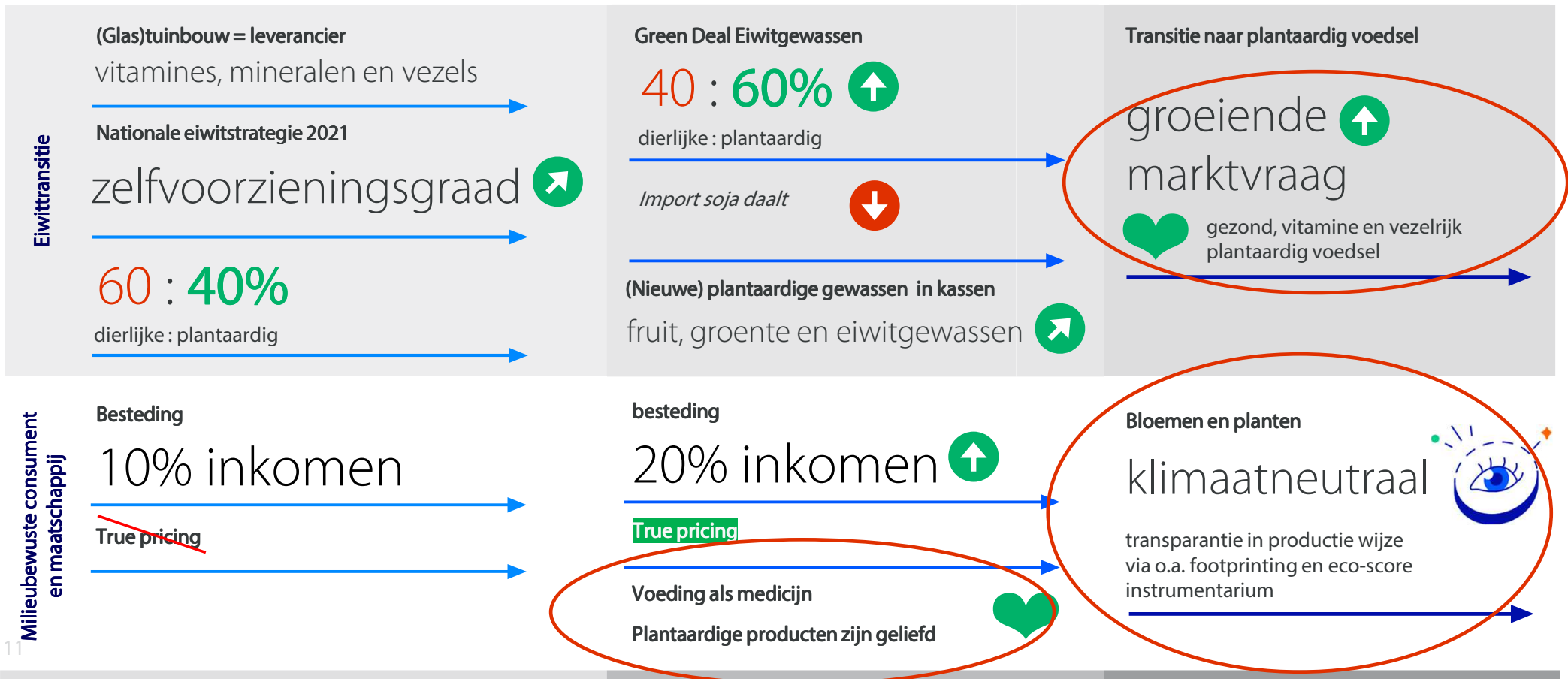
De vraag verschuift naar verse groente & fruit en naar klimaatneutrale producten (sierteelt)

Huidig/2023

Verwachting richting 2040

Conclusies voor de sector

Concurrentiepositie tuinbouwketen blijft redelijk in stand

Huidig/2023

Verwachting richting 2040

Conclusies voor de sector

	Huidig/2023	Verwachting richting 2040	Conclusies voor de sector
Krapte arbeidsmarkt	Goedkope arbeid Oost-Europa	Goedkope arbeid ↓ Kenniseconomie Automatisering / robotisering	Arbeidsbehoefte Hoog geschoold personeel
Positie op de EU markt	<ul style="list-style-type: none"> 10% Appels 70% Peren Vruchtgroente Bloembollen 70% tulp 50% lelie Potplanten & snijbloemen Boomkwekerij 	<ul style="list-style-type: none"> ↓ Appels (zelfvoorzienend) 70% Peren Vruchtgroente tot 800 km Bloembollen 70% tulp ↓ lelie Potplanten & snijbloemen (duurzamer) Boomkwekerij 	<ul style="list-style-type: none"> ↓ Appels (zelfvoorzienend) ↗ Peren ↓ Vruchtgroente > 800 km jaarrond sourcing ↗ Bloembollen ↓ lelie ↗ Boomkwekerij ≈ Potplanten & snijbloemen <i>NL behoudt handelspositie</i>
Positie op wereldmarkt	<ul style="list-style-type: none"> Bloembollen 30% tulp 50% lelie Exclusieve snijbloemen 	<ul style="list-style-type: none"> Bloembollen ≈ tulp ↓ lelie Exclusieve snijbloemen 	<ul style="list-style-type: none"> ≈ Bloembollen (productie niet altijd in Nederland) ≈ Exclusieve snijbloemen (behoud re-export positie)

Vragen?

